

Zwiñwe zwidombedzwa zwa vhukwamani zwa
ofisi zwi nga wanala kha:

Webusaithi: www.nda.org.za

Facebook: NDA Adopt an ECD Campaign-RSA

Twitter: @nda_rsa

Instagram: nda_rsa

NDA

National
Development
Agency

**MBEKANYAMUSHUMO
DZA MAFHUNGO
DZA NDA**

RI VHO NNYI?

Zhendedzi la Mveledziso la Lushaka (*National Development Agency*) (NDA) ndi zhendedzi la muvhuso li re na vhuḏifhinduleli ha u shela mulenzhe kha u fhelisa vhushai na zwivhangwi zwaho kha la Afurika Tshipembe.

MANDEITHI WASHU

Mandeithi washu muhulwane ndi u shela mulenzhe kha u fhelisa vhushai na zwivhangwi zwaho nga u avhela masheleni kha madzangano a zwitshavha zwa vhadzulapo (CSO) uri zwi:

- Bveledze thandela dza mveledziso kha zwitshavha zwa vhashai
- Khwaḥisa vhukoni ha zwiimiswa ha dzi CSO dzine dza nekedza tshumelo kha zwitshavha zwa vhashai.

Muḥwe mandeithi ndi wa u:

- Tuḥuwedza vhukwamani, nyambedzano na u kovhelana tshenzhelo ya zwa mveledziso vhukati ha dzi CSO na zwipiḏa zwa muvhuso zwo teaho.
- Tuḥuwedza dibeitha ya mbekanyamatele ya mveledziso ya lushaka.
- Ita ḥoḏisiso na nyandadzo yo sedzaho kha u nekedza mutheo wa mbekanyamatele ya mveledziso.

TSHIPIKWA

U tshimbidza mveledziso i sa nyethi nga u khwaḥisa madzango a zwitshavha zwa vhadzulapo a dzhenelelaho kha zwa u fhelisa vhushai nga kha u fhaḥa vhukoni ho khwaḥwaho hu na ndambedzo ya mphomali na ḥoḏisiso.

BONO

Tshitshavha tsho vhoḥlowaho kha vhushai.

RI ITA MINI?

NDA i khwaḥisa vhukoni ha madzangano a zwitshavha zwa vhadzulapo ane a khou shuma na zwitshavha zwi re na vhushai, u ya nga ha mandeithi wayo wa phuraimari na wa sekondari. Hezwi zwi vhuedza zwitshavha zwine zwa khou shaya zwine zwa ḏisendeka nga dzi CSO u thusa u ḥavhanyedzisa mveledziso na ḏisedzo ya tshumelo nga kha u shumisa zwiḥirathedzhi zwa u lwa na vhushai na mbekanyamushumo dzine dza khwiḥisa matshilo a zwitshavha zwa vhavhuelwa.

MBEKANYAMUSHUMO YA MVELEDZISO YA MADZANGANO A ZWITSHAVHA ZWA VHADZULAPO

Mbekanyamushumo ya Mveledziso ya CSO ndi mbekanyamushumo nyangaredzi ya NDA ine nga khayi Zhendedzi la lwela u khwaḥisa vhukoni ha madzangano a zwitshavha zwa vhadzulapo (CSO) uri a kone u nekedza tshumelo yavhuḏi nahone i leluwaho kha zwitshavha zwine a zwi shumela. Zhendedzi li dzhiela ḥḥa uri dzi CSO ndi vhaiti vha mveledziso vhane vha dzhenelela kha mveledziso ya ikononi, matshiliso na demokirasi u swikelela zwipikwa zwi kovhelaniwaho zwa u fhelisa vhushai na u khwiḥisa matshilo a zwitshavha zwa vhavhuelwa. U swika kha sia ili, NDA i shuma sa tshituḥwedzi tsha u khwaḥisa nungo dza dzi CSO nga kha Mbekanyamushumo ya u Mveledziso ya dzi CSO yayo yo ḥokaho midzi kha u dzhenelela hula hu tevhelaho:

social development

Department:
Social Development
REPUBLIC OF SOUTH AFRICA

sassa
SOUTH AFRICAN SOCIAL SECURITY AGENCY

OFISI YA LUSHAKA

Luṭingo: (011) 018 5500
Imeili: info@nda.org.za
26 Wellington Road
Parktown
Johannesburg
2193

OFISI YA VUNDU YA GAUTENG

Luṭingo: 011 492 1494
Imeili: gautengprovince@nda.org.za
Metropolitan Building, 2nd Floor
108 Fox Street
Johannesburg
2001

OFISI YA VUNDU YA LIMPOPO

Luṭingo: 015 291 2492
Imeili: limpopoprovince@nda.org.za
66A Market Street
Polokwane
0700

OFISI YA VUNDU YA EASTERN CAPE

Luṭingo: 043 721 1226/7
Imeili: ecprovince@nda.org.za
Vincendon Office Park
8 Donald Road
Vincet
East London
5201

OFISI YA VUNDU YA FREE STATE

Luṭingo: 051 430 2024
Imeili: freestateprovince@nda.org.za
Allied House, 3rd Floor
Cnr Charlotte Maxeke &
Burger Street West
Bloemfontein
9300

OFISI YA VUNDU YA WESTERN CAPE

Luṭingo: 021 422 5175
Imeili: westerncapeprovince@nda.org.za
The Chambers Building, 2nd Floor
50 Keerom Street
Cape Town
8000

OFISI YA VUNDU YA KWAZULU NATAL

Luṭingo: 031 305 5542
Imeili: kznprovince@nda.org.za
9th Floor, Corporate Place Building
9 Dorothy Nyembe Street
DURBAN
4001

OFISI YA VUNDU YA NORTH WEST

Luṭingo: 018 392 6892
Imeili: northwestprovince@nda.org.za
4049 Joule Street
Mafikeng
2749

OFISI YA VUNDU YA MPUMALANGA

Luṭingo: 013 755 1478 / 013 755 3777
Imeili: mpumalangaprovince@nda.org.za
Ground floor, Biwater Building
16 Branders Street
Nelspruit
1200

OFISI YA VUNDU YA NORTHERN CAPE

Luṭingo: 053 831 4828
Imeili: northerncapeprovince@nda.org.za
13 Dalham Street
Kimberley
8301

1. Maitele a uri dzi CSO dzi vhe dza Tshiofisi

Nga kha mulanga wa kushumele wa mveledziso ya CSO dza NDA, NDA i tshimbidza na u tikedza maitele a u ita uri CSO i vhe ya tshiofisi na u khwaṭhisedza uri madzangano ane a vha hone kha zwivhumbeo zwo fhambanaho a nga thuswa u aluwa na u vha a tshiofisi.

NDA, nga fhasi ha phuphu iyi, i thusa dzangano u:

- Didzudzanya la vha zwiimiswa zwa tshiofisi na zwiimiswa zwi swikelelaho tshi(zwi)pikwa zwine vha ṭoda u zwi swikelela;
- Kuvhanganya mafhungo oṭhe ane vha a toda u itela u ṅwalisa tshiimiswa sa dzangano la tshiofisi li nga ho sa Dzangano li sa Shumeli Malamba (Non-Profit Organisation) (NPO) kana Khophorethivi;

U ḍadza fomo dza u ḍinwalisa sa NPO kana Khophorethivi;

- U isa fomo dza u ḍinwalisa kha vha ndaulo ya zwa u ḍinwalisa ine vha khou ṭoda u ḍinwalisa nga fhasi hayo (Khethekanyo ya NPO, Muhasho wa Mveledziso ya Matshiliso kana Khomishini ya zwa Ndaka ya Ngelekanyo na Dzikhamphani);
- U ela ṭhoda dzavho zwavhudi u itela u khwaṭhisedza uri musi vho no ṅwalisa vha dzula vha tshi tevhedza mulayo wa u ḍinwalisa we vha ḍinwalisa nga fhasi hawo.

Modele wa Mveledziso ya CSO

2. U fhaṭa Vhukoni ha Tshiimiswa tsha CSO

U dzehenelela ha u khwaṭhisa tshiimiswa tsha CSO ho sedza kha u fhaṭa na u imisa vhukoni ha dzangano ha CSO uri i kone u fhindula ṭhoḏea dzayo dza mbekanyamushumo na u tevhedza ṭhoḏea dza u ḏiṅwalisa na ṭhoḏea dza u vhiga kha vhalambedzi. Mbekanyamushumo i sedza kha u khwaṭhisa vhukoni ha zwiimiswa ha CSO u khwaṭhisedza uri vhukoni ha u langa dzangano javho na mbekanyamushumo dzalo dzi vhe dzo khwaṭhisedzwaho. Kuitele ku shumiswaho u fhaṭa vhukoni ha madzangano ndi vphupfumbudzi, vhumiswaho, vhubedzedzi na vhuuṅḏi:

Vhupfumbudzi

NDA i nekedza modulu dza vphupfumbudzi dzo akhiredithiwaho na dzi songo akhiredithiwa:

- Kuvhekanyelwe kwa Dzibugu kwa Mutheo na Ndaulo ya Masheleni
- Ndaulo ya Khuḏano
- Ndaulo ya Thandela
- Vhuvhusi
- U Kunga Zwiko
- U Tevhedza ṭhoḏea dza u ḏiṅwalisa
- Nyito dza Mveledziso ya Tshitshavha
- U Netiweka na Vhushaka ha nga Nḏa

Vhudededzi

NDA i nekedza na u tshimbidza sesheni dza u dededza kha CSO u tikedza nungo dzavho dza u khwaṭhisa nyito dza ndaulo ya dzangano. Sesheni dza u dededza dzi nekedzwa nga ngomu kha vhupo ha mushumo ha dzangano.

Vhuuṅḏi

NDA i shuma na CSO dzo khwathaho na zwinwe zwiimiswa kha vhupo hapo u bveledza senthara dza vhuuṅḏi. Senthara idzi dzi thusa madzangano ane a ṭoḏa u guda na u khwiṅisa sisiteme na maitele adzo. Hu nekedzwa ngeletshedzo na tsumbo dzi vhonehlo dza u khwaṭhisa ndaulo ya dzangano, sisiteme na maitele.

3. Ndambedzo ya Mphomali na U Kunga Zwiko zwa dzi CSO

Ndambedzo ya Mphomali i nekedzwa kha dzi CSO dzine dza dzehenelela kha u khwiṅisa ndeme ya vhutshilo ha zwitshavha nga kha mbekanyamushumo kana thandela dzine dza thusa vhashai. Zwiko zwa masheleni na zwi si zwa masheleni zwi a topolwa na u kungwa u itela u tikedza dzi NPO na dzi CSO. Mishumo iyi i dovha ya disa thuso kha vhurumelwa ha dzi CSO kha zwinwe zwiimiswa na zwa mivhuso na zwa phuraivethe, na vhalambedzi vhapo na vha mashangoḏavha, u itela inwe thuso.

Nga kha phuphu dza Mveledziso ya CSO, NDA i nekedza tshumelo dzi tevhelaho:

- Ndingo dza ṭhoḏea dza ndambedzo u itela dzi CSO
- U ṅwala makumedzwa a ndambedzo, u ita miṭangano no livhana zwifhaṭuwo
- U davhidzana nga ha milaedza ya ndeme na vhane vha nga vha vhalambedzi
- Ndambedzo ya mphomali kha dzi CSO u itela mbekanyamushumo dza mveledziso na u shuma thandela kha zwitshavha zwa vhashai

- U bveledza pulane dza u kunga zwiko dzo sedzaho kha u khwaṭhisedza u sa nyeṭha ha dzangano
- U sika, u shumisa na u lavhelesa nyito dza u kunga zwiko.

4. Vhuṭumani ha dzi CSO u itela u sa Nyeṭha

CSO i sa nyeṭhi ndi iyo ine ya kona u swikelela tshipikwa tshayo nga murahu ha tshifhinga na, kha u ita izwo, ya swikelela ṭhoḏea dza vha re na dzangalelo vha ndeme – nga maanḏa vhavhuelwa vhayo na vhatikedzi. Ngaurolo, u sa nyetha zwi tea u vhoneiwa sa maitele a vvelaho phanda, hu si magumo a zwithu. Ndi maitele a katelaho vhukwamani vhukati ha zwipidza zwo fhambanaho zwa tshijirathedzhiki, dzangano, mbekanyamushumo, matshilisano na masheleni.

Nga fhasi ha phuphu iyi, NDA i nekedza tshumelo dzi tevhelaho kha dzi CSO:

- Ndingo ya ṭhoḏea dza vhuṭumani na zwikhala zwa u sa nyeṭha
- U topola zwikhala zwa u sa nyeṭha u itela ndambedzo na maraga wa zwibveledzwa na tshumelo dza dzi CSO
- U tshimbidza vhuṭumani ha zwikhala zwa u sa nyeṭha kha vhupo hapo, ha vundu, ha shango na mashangoḏavha
- U thusa na u tshimbidza dzi CSO u swikelela ndambedzo yo topolwaho na zwikhala kha maraga
- U tshimbidza u sika netiweke dzapo, dza vundu na dza shango u itela dzi CSO dzi re na madzangalelo kana zwipikwa zwi fanaho.

ṬHOḐISISO

Mbekanyamushumo i sedza kha u ita ṭhoḏisiso na u ela hune ha ḏivhadza adzhenda ya muvhuso wa vhukati. Nṭhani ha izwo, mbekanyamushumo ya ṭhoḏisiso i sika pulatifomo ya dibeithi na nyambedzano vhukati ha zwipida zwa muvhuso, sekithara dza phuraivethe na sekithara ya dzi CSO kha mafhungo a elanaho na mbekanyamaitele dza mveledziso dza lushaka.

Mbekanyamushumo ya ṭhoḏisiso i dovha ya bveledza khandiso dza nga ha maitele a khwiṅesa a u ṭuṭuwedza u kovhelana ngudo na maitele avhuḏi kha sekithara ya mveledziso ya matshilisano. Hezwi zwi kha tshiimo tsha:

- Ngudo dza Nyimele dzine dza nekedza mafhungo nga ha u khwiṅisa tshumiso ya mbekanyamushumo dza NDA na u dzehenelela kha dzi CSO
- Nḏivhadza Mbekanyamaitele dzi shumiswa u ṭuṭuwedza dibeithi na u dzehenelela kha mbekanyamaitele ya mveledziso i kwamaho sekithara ya dzi CSO
- Mivhigo ya Ṭhoḏisiso ine ya ṭuṭuwedza vhubulani, tshumiso na vhubveledzi ha mbekanyamushumo dza mveledziso kha sekithara ya CSO
- Mivhigo ya u ela ya thandela na mbekanyamushumo dzo shumiswaho nga NDA.